

**Informacja o sposobie wykorzystania środków finansowych
państwowego funduszu celowego – Funduszu Pomocy
Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej
w części postpenitencjarnej w 2012 roku**

**MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji**

Warszawa, kwiecień 2013 roku

1. Informacje wstępne

Zgodnie z planem finansowym Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w roku 2012 przychody na realizację zadania publicznego – pomocy postpenitencjarnej udzielanej osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin, oszacowano na 24 000 000 zł.

Podział tych środków ustalono w proporcjach:

- Centralny Zarząd Służby Więziennej - 14 400 000 złotych (60%),
- Sądy - 6 720 000 złotych (28%),
- Organizacje pozarządowe - 2 880 000 złotych (12%).

Przychody Funduszu przeznaczone na pomoc postpenitencjarną, pochodzą ze źródeł wskazanych w art. 43 § 7 pkt. 2-5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.) – dalej k.k.w., przy czym podkreślić należy, że głównym źródłem są potrącenia w wysokości 10% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych w formach określonych w art. 121 § 2 k.k.w. (ok. 99% wszystkich przychodów na pomoc postpenitencjarną). Środki te przekazywane są przez Dyrektorów jednostek penitencjarnych na rachunek Funduszu na bieżąco, a ich wysokość zależy od poziomu odpłatnego zatrudnienia osób pozbawionych wolności.

Rzeczywiste przychody Funduszu ze źródeł wskazanych w art. 43 § 7 pkt 2-5 k.k.w. w 2012 roku wyniosły 14 493 580,22 zł. Wskazana kwota obejmuje środki pieniężne pochodzące z:

- środków pozostałych z roku poprzedniego (z Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej): 1.294.865,79 zł
- potrąceń w wysokości 10% wynagrodzenia skazanych: 13.020.922,57 zł,
- odsetek: 170.101,76 zł,
- zwrotu dotacji (udzielonych z Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej): 6.795,31 zł,
- pozostałych źródeł: 894,79 zł.

Przychody Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej przeznaczone na pomoc postpenitencjarną wydatkowane były na bieżąco. Z uwagi na zasadę finansowania kosztów Funduszu wyłącznie z jego przychodów, comiesięczne transze przekazywane dysponentom niższego rzędu, określone były na podstawie stanu środków na koniec miesiąca poprzedzającego

miesiąc przekazania. Przychody Funduszu w miesiącu grudniu 2012 r. przeszły na rok następny i zostały rozdysponowane w miesiącu styczniu 2013 r.

Środki Funduszu na rzecz organizacji pozarządowych przekazane zostały w formie dotacji, na podstawie umów – po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. W roku 2012 przeprowadzono jeden konkurs ofert z łączną pulą przeznaczoną na dotacje w wysokości 1 800 000 zł.

Z przychodów Funduszu w części postpenitencjarnej ponadto sfinansowano koszty obsługi rachunków bankowych (w tym prowizje bankowe) w kwocie 32.886,99 zł.

Przychody Funduszu w miesiącu grudniu 2012 r., jako środki niewykorzystane w kwocie 1 120 793,23 zł przeszły na rok następny i zostały rozdysponowane w miesiącu styczniu 2013 r.

Poniższa tabela przedstawia wysokość środków przekazanych na pomoc postpenitencjarną, udzielaną przez podmioty wskazane w art. 43 § 8 pkt. 2 i 3 k.k.w. w poszczególnych miesiącach 2012 r.:

Miesiąc	Środki przekazane ogółem	W tym, na rzecz:		
		CZSW	Sądów	Organizacji pozarządowych
Styczeń	1 170 000 zł	490 000 zł	680 000 zł	0 zł
Luty	1 200 000 zł	800 000 zł	400 000 zł	0 zł
Marzec	500 000 zł	500 000 zł	0 zł	0 zł
Kwiecień	600 000 zł	350 000 zł	250 000 zł	0 zł
Maj	630 000 zł	380 000 zł	250 000 zł	0 zł
Czerwiec	2 800 000 zł	600 000 zł	400 000 zł	1 800 000 zł
Lipiec	1 100 000 zł	650 000 zł	450 000 zł	0 zł
Sierpień	1 020 000 zł	620 000 zł	400 000 zł	0 zł
Wrzesień	1 100 000 zł	800 000 zł	300 000 zł	0 zł
Październik	1 100 000 zł	800 000 zł	300 000 zł	0 zł
Listopad	1 098 900 zł	800 000 zł	298 900 zł	0 zł
Grudzień	1 021 000 zł	771 000 zł	250 000 zł	0 zł
Razem	13 339 900 zł	7 561 000 zł	3 978 900 zł	1 800 000 zł
Wykonanie planu w procentach	55,58%	52,51%	59,21%	62,50%
Procentowy udział w całości przekazanych środków w 2012 r.		56,68%	29,83%	13,49%

W roku 2012 r. z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – na pomoc postpenitencjarną, przekazano łącznie 13 339 900 zł, co stanowi 55,58 % wykonania planu. Z uwagi na znacznie mniejsze niż zakładane przychody Funduszu, rzeczywisty procentowy podział odbiega nieznacznie od planu (56,68%, 29,83%, 13,49%).

Niższe transze w miesiącach kwietniu i maju oraz brak przelewów na rzecz sądów w marcu 2012 spowodowane były koniecznością zabezpieczenia środków na rachunku Funduszu w celu realizacji umów z organizacjami pozarządowymi, którym przyznano dotacje celowe.

2. Wykorzystanie środków finansowych Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej przez Służbę Więzienną

Działania podejmowane przez Służbę Więzienną, finansowane ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej mają na celu readaptację społeczną skazanych oraz doraźną pomoc po opuszczeniu zakładu karnego.

W roku 2012 więziennictwo dysponowało środkami obrotowymi (pieniądze i materiały będące w dyspozycji na początku roku 2012 – pozostałe z Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej, łącznie ze środkami przekazanymi z Ministerstwa Sprawiedliwości w 12 transzach w analizowanym okresie) przeznaczonymi na realizację pomocy postpenitencjarnej w łącznej kwocie 10 520 054,46 zł.

Środki, które przechodzą w jednostkach penitencjarnych na następny okres, zapewniają utrzymanie ciągłości oddziaływań związanych z udzielaniem pomocy osobom zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych.

Otrzymane środki Funduszu w kwocie, która wpłynęła na rachunek bankowy CZSW, przekazano do 15 Okręgowych Inspektoratów Służby Więziennej, a następnie do 157 zakładów karnych i aresztów śledczych.

Szczegółowe dane o realizacji pomocy przez służbę Więzienną w roku 2012

Pomoc osobom pozbawionym wolności i zwalnianym z zakładów karnych oraz aresztów śledczych, realizowana ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej w roku 2012.				
Zakres pomocy wg § 14 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 stycznia 2012 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (Dz.U. z 2012 r., poz. 49).	Liczba świadczeń	Kwota dane w zł	Średnia w zł	
pkt 1	Pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielanie schronienia w ośrodku dla bezdomnych	25	3 440	137,6
pkt 2	Okresowe dopłaty do bieżących zobowiązań czynszowych za lokal mieszkalny, do którego osoba ubiegająca się o pomoc ma tytuł prawny, a lokal mieszkalny nie jest użytkowany przez inne osoby. .	304	51 772,29	170,3
pkt 3	Organizowanie i finansowanie poradnictwa prawnego, promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej.	3 462	135 690,21	39,19
pkt 4	Organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pokrywanie kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.	1 373	1 129 585,4	822,71
pkt 5	Organizowanie i finansowanie programów podnoszących kompetencje społeczne, mających na celu przeciwdziałanie czynnikom kryminogennym, a zwłaszcza agresji i przemocy, w tym przemocy w rodzinie oraz problemom uzależnień.	27 439	1 005 923,58	36,66
pkt 6	Zakup materiałów, narzędzi, wyposażenia oraz urządzeń, a także odzieży i obuwia ochronnego niezbędnych do realizacji programów, o których mowa w pkt. 5, oraz szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe, a także wykonywania pracy nieodpłatnie.	17 697	621 982,74	35,15
pkt 7	Pokrywanie kosztów związanych ze specjalistycznym leczeniem lub rehabilitacją leczniczą oraz uzyskiwaniem orzeczeń o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.	1 566	313 807,95	200,39
pkt 8	Pokrywanie kosztów transportu specjalnego, zgodnie ze wskazaniami lekarskimi lub przejazdów do miejsca pobytu, nauki, terapii, pracy, zwłaszcza wykonywanej nieodpłatnie.	1 842	41 971,89	22,79
pkt 9	Pokrywanie kosztów związanych z uzyskaniem dowodu osobistego oraz innych dokumentów niezbędnych do uzyskania pomocy.	9 253	91 540,43	9,89
pkt 10	Pokrywanie kosztów badań specjalistycznych wymaganych przy kwalifikowaniu do udziału w programach, o których mowa w pkt. 5, szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pracy wykonywanej nieodpłatnie.	1 479	59 576,45	40,28
pkt 11	Pokrywanie kosztów grupowego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków osób zakwalifikowanych do udziału w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe, programach wymienionych w pkt. 5 oraz pracy nieodpłatnie.	734	12 226,25	16,66
pkt 12	Promowanie i wspieranie inicjatyw i przedsięwzięć służących skutecznej readaptacji skazanych (...)	599	9 911	16,55
pkt 13	Pokrywanie kosztów związanych z organizacją i udzielaniem pomocy rzeczowej.	28 026	2 238 236,37	79,86
pkt 14	Udzielanie świadczeń pieniężnych na cel wskazany przez organ udzielający pomocy – w szczególności uzasadnionych wypadkach.	34 968	2 067 818,73	59,13
pkt 15	Prowizje i opłaty bankowe	X	699,07	X
OGÓLEM suma z wierszy (pkt) 1 – 15)				
Ogólna liczba skreślonych z ewidencji 92 569 osób, w tym 68 344 skazanych, 14 820 tymczasowo aresztowanych i 9 405 ukaranych	128 767	7 784 182,36	60,45	

3. Wykorzystanie środków finansowych Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej przez kuratorów sądowych

Kuratorska służba sądowa udzielała świadczeń finansowanych ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej osobom po opuszczeniu zakładu karnego oraz członkom ich rodzin, a także członkom rodzin osób pozbawionych wolności. Działania pomocowe kuratorów sądowych uzupełniają działania Służby Więziennej podejmowane na rzecz osób pozbawionych wolności i zwalnianym z zakładów karnych oraz mają na celu doraźną pomoc rodzinom tych osób. Wydatkowanie środków finansowych Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej odbywało się według przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 stycznia 2012 r. *w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej* (Dz.U. z 2012 r., poz. 49). Świadczenia pomocowe tym grupom osób udzielane są do czasu otrzymania pomocy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.).

W roku 2012 kuratorzy dysponowali środkami obrotowymi (pieniądze oraz bony towarowe będące w dyspozycji na początku roku 2012 – pozostałe z Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej, łącznie ze środkami przekazanymi z Ministerstwa Sprawiedliwości w 11 transzach w analizowanym okresie) przeznaczonymi na realizację pomocy postpenitencjarnej w łącznej kwocie 4 926 391,33 zł.

Ogólne koszty wszystkich udzielonych świadczeń, były wyższe niż wysokość środków przekazanych z Funduszu w analizowanym okresie. Ich realizacja była możliwa dzięki środkom pozostałym z poprzedniego okresu rozliczeniowego.

Środki Funduszu przekazywane były w roku 2012 kuratorom sądowym za pośrednictwem sądów apelacyjnych, a następnie sądów okręgowych.

Przy podziale środków finansowych na rzecz poszczególnych okręgów sądowych kierowano się kryterium liczby osób skazanych na bezwzględną karę pozbawienia wolności w danym okręgu.

Poniższa tabela określa rodzaje świadczeń udzielonych przez kuratorów sądowych w roku 2012:

Rodzaje świadczeń	Wysokość wydatkowanych środków w zł
Udzielanie świadczeń pieniężnych na określony cel	1 298 997,28
Udzielanie pomocy w formie bonów	2 037 730,98
Udzielanie pomocy rzeczowej w formie innej niż bony	658 862,98
Dopłata do zobowiązań czynszowych, czasowego zakwaterowania	115 692,06
Pokrywanie kosztów kursów zawodowych, porad i leczenia specjalistycznego	33 921,99
Inne	155 347,55
Suma wydatkowanych środków w roku 2012	4 300 552,84

Pozycja „Inne” obejmuje w szczególności koszty związane z wyrobieniem niezbędnych dokumentów, opłaceniem kosztów dojazdu komunikacją publiczną w związku z leczeniem, poszukiwaniem zatrudnienia czy też załatwianiem spraw urzędowych – dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób uprawnionych do uzyskania z pomocy postpenitencjarnej.

Niepieniężne formy udzielanej pomocy, zwłaszcza w postaci bonów towarowych w roku 2012 były finansowane ze środków Funduszu w stopniu znacznie większym, niż bezpośrednia pomoc w postaci świadczeń pieniężnych (świadczenia stanowiły ok. 30% wydatków).

4. Wykorzystanie środków finansowych Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej przez organizacje pozarządowe

Działania organizacji pozarządowych finansowane z Funduszu w ramach dotacji celowych na realizację zadań z zakresu pomocy postpenitencjarnej uzupełniały działalność na rzecz skazanych prowadzoną przez Służbę Więzienną oraz kuratorską służbę sądową.

Dotacje na rzecz organizacji pozarządowych przyznawane były głównie na realizację projektów obejmujących działania związane z zapewnieniem całodobowego schronienia, wyżywienia i leczenia, a także podejmowaniem działań służących readaptacji społecznej skazanych, doskonaleniu zawodowemu.

Zgodnie z rocznym planem podziału środków finansowych Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej na rok 2012 na rzecz organizacji pozarządowych przewidziano 12% planowanych dochodów, tj. 2 880 000 złotych. Z uwagi na niższe od przewidywanych przychody Funduszu, nie udało się zrealizować w pełni tego planu i na rzecz podmiotów pozarządowych wydatkowano środki finansowe w kwocie 1 800 000 zł, co stanowi 62,50% planowanej kwoty (13,49% ogólnej puli środków przekazanych z Funduszu w roku 2012 na pomoc postpenitencjarną).

W roku 2012 po raz pierwszy dotacje udzielone zostały po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 43 § 9 kkw oraz przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 stycznia 2012 r. *w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej* (Dz. U. z 2012 r., poz. 49).

Udział w konkursie zgłosiło 58 podmiotów, które złożyły łącznie 63 oferty. Łączna kwota dotacji wnioskowanych w ofertach konkursowych obejmowała sumę 5 531 708,41

W roku 2012 środki Funduszu w formie dotacji celowych na rzecz podmiotów sektora pozarządowego przekazywane były w oparciu o umowę, zawartą zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 43 § 10 kkw oraz art. 151 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Sprawozdania z wykorzystania przekazanych środków przedłożone przez podmioty, którym udzielone zostały dotacje celowe, zweryfikowane zostały pod względem merytorycznym przez Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji, a pod względem formalno-rachunkowym w Biurze Organizacji, Finansów i Kontrolingu Ministerstwa Sprawiedliwości. Dotacje wykorzystane zostały w sposób prawidłowy, zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach. Środki niewykorzystane do końca terminu wskazanego w umowach zostały zwrócone na rachunek Funduszu.

Tabela – lista podmiotów, którym w roku 2012 udzielone zostały dotacje celowe z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej na realizację zadań z zakresu pomocy postpenitencjarnej:

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Wysokość przyznanej dotacji w zł	Niewykorzystana kwota dotacji w zł
1.	Stowarzyszenie ALTER EGO , ul. Wiślana 7, 05-077 Warszawa-Wesoła	100 000	0,00
2.	Stowarzyszenie „Bractwo więzienne” , ul. Jaworzyńska 4/1, 00-634 Warszawa	90 000	0,00
3.	Fundacja Sławek , Al. Solidarności 17, 03-412 Warszawa	100 000	0,00
4.	Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat” Oddział w Warszawie , ul. Siennicka 48, 04-393 Warszawa	100 000	0,00
5.	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. Hansa Christiana Kofoeda w Siedlcach , ul. Świętojańska 4, 08-110 Siedlce	100 000	3 675,50 (wraz z odsetkami w kwocie 5 zł)
6.	Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat” Oddział w Białymstoku , ul. Świętojańska 2a, 15-082 Białystok	100 000	0,00
7.	Dom Wspólnoty Barka w Drezenku , ul. Chrobrego 10, 66-530 Drezenko	80 000	0,00
8.	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Wychodzącym na Wolność „EMAUS” , ul. Sandomierska 55/57, 80-074 Gdańsk	100 000	0,00
9.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż , ul. Mostowa 1, 43-300 Bielsko-Biała	100 000	0,00
10.	Fundacja – Instytut św. Brata Alberta , ul. Śląska 50, 72-600 Świnoujście	100 000	0,00
11.	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta – koło Gliwickie , ul. Zwycięstwa 16/18 lok. 7, 44-100 Gliwice	50 000	0,00
12.	Małopolskie Stowarzyszenie „Probacja” , ul. Czyżówka 50, 30-526 Kraków	100 000	0,00
13.	Stowarzyszenie Pomocy „Ludzie Ludziom” , ul. Reymonta 10, 50-225 Wrocław	50 000	0,00
14.	Stowarzyszenie Integracyjne Wspólnoty Barka , Chudobczyce 27, 64-423 Lubosz	100 000	0,00
15.	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Katowickie , ul. Sądowa 1, 40-078 Katowice	35 000	0,00
16.	Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne , ul. Bydgoska 6/7, 61-123 Poznań	48 000	0,00
17.	Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „Agape” w Borowym Młynie , Borowy Młyn 22, 82-420 Ryjewo	100 000	0,00
18.	Stowarzyszenie „Inter Caetera” , ul. Łanowa 43, 30-725 Kraków	70 000	0,00
19.	Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej , ul. os. Orła Białego 20, 62-200 Gniezno	40 000	0,00
20.	Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej , ul. Nowogrodzka 7 lok. 14, 00-513 Warszawa	70 000	0,00
21.	Stowarzyszenie „Bractwo Więzienne” Oddział Kujawsko-Pomorski , ul. Pl. Kościeleckich 7, 85-033 Bydgoszcz	27 000	0,00
22.	Małopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża , ul. Studencka 19, 31-116 Kraków	26 000	197,71
23.	Stowarzyszenie Obrony Praw Człowieka , ul. Sienkiewicza 1/17, 39-200 Dębica	40 000	0,00
24.	Stowarzyszenie „Monar” w Warszawie – Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar-Markot w Elku , ul. Dąbrowskiego 3C, 19-300 Elk	9 000	0,00

25.	Fundacja Przeciw Wykluczeniu Społecznemu „Będiesz” , ul. Małeckiego 10/11, 60-706 Poznań	31 400	0,00
26	Fundacja Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej , ul. Wysoka 3, 89-600 Chojnice	3 600	153,98
27	Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Usamodzielnienia „Dom w Głogowie” , ul. Okrężna 21, 67-200 Głogów	30 000	0,00
RAZEM w zł		1 800 000	4 027,19